

IZRADA BIZNIS PLANA U TURISTIČKIM I HOTELSKIM PREDUZEĆIMA

POJAM BIZNIS PLANA

„integralni plan poslovanja u okviru kojeg je integrisano više različitih, međusobno povezanih celina (plan prodaje, finansijski plan, plan lokacije, plan ljudskih resursa i sl. (Paunović B., str.9)

•

- **Biznis plan se može definisati kao skup ciljeva, politika, strategija i seta pojedinačnih programa aktivnosti za implementaciju izabrane koncepcije biznisa**

- Biznis plan sadrži projektovanu finansijsku analizu koja se zasniva na projekciji bilansa uspeha i bilansa stanja, a na osnovu toga očekivanim tokovima gotovine.

SADRŽAJ BIZNIS PLANA

- Uvodni deo, Izvršni rezime
- Analizu razvojnih mogućnosti investitora i
- Analizu tržišta za dodatnu proizvodnju
- Plan prodaje, Marketing strategiju
- Plan proizvodnje, Organizacione aspekte plana
- Finansijsku analizu, Analizu rentabilnosti, Senzitivnu analizu. (Barać S., Stakić B., Miroljub Hadžić, Ivaniš M., str. 116)

NEZAIBILAZNI ELEMENTI BP KOD SPOLJNIH IZVORA FINASIRANJA

- Osnovni podaci o investitoru
- Osnovni podaci o autorima poslovnog plana
- Analiza razvojnih mogućnosti investitora
- Rezime i
- Dodatak. (Paunović B., Zipovski D., str. 23)

Sadržaj biznis plana prema važećoj metodologiji u Republici Srbiji

- Uvod
- Opis objekta
- Analiza i ocena razvojnih mogućnosti investitora
- Analiza prodajnog tržišta
- Prikaz idejnih projekata
- Analiza nabavnog tržišta
- Prostorni i lokacijski aspekti
- Analiza životne sredine i zaštite na radu
- Analiza organizacionih i kadrovskih aspekata
- Analiza izvodljivosti i dinamike realizacije projekta
- Ekonomsko finansijska analiza
- Finansijsko-komercijalna ocena
- Društvena ocena
- Ocena u uslovima neizvesnosti
- Zaključak

Službeni glasnik Republike Srbije, 39/99

OPERATIVNI PLAN

- Kako će funkcionisati buduće preduzeće?
- Kakva će biti formirana organizaciona struktura?
- Gde će se odvijati proces rada?
- Ko će obavljati poslove?
- Koje su projektovane zaštitne mere? (Paunović B., Zipovski D., str.53)

MARKETING PLAN

- Utvrđuju se zahtevi i potrebe potrošača na osnovu istraživanja,
- Određuju se ciljni segmenti potrošača,
- Utvrđuju se konkurentske prednosti i marketing strategije
- Vršiti se izbor optimalne kombinacije instrumenta marketing mixa,
(Paunović B., Zipovski D., str. 101)

TRAŽNJA ZA PROIZVODOM

- Ekonomski faktori,
- Demografski faktori,
- Regulatorni faktori
- Psihološki faktori

Plan prodaje

- Analizu tržišta (definisane ciljnog tržišta i asortimana proizvoda i usluga, procena tražnje)
- Analizu i procenu konkurencije
- Analizu i procenu instrumenata marketing mixa i
- Projekciju plasmana prodaje. (Paunović B., Zupovski D., str. 104)

Po pravilu plan prodaje sadrži SWOT analizu.

FINANSIJSKI PLAN

- Odvojeno iskazati ulaganja u stalnu imovinu i ulaganja u trajna obrtna sredstva.

Vrednosno iskazane godišnje potrebe / Koeficijent obrta

360 / Broj dana vezivanja

Optimalne zalihe = Stalne zalihe + Zalihe neophodne za redovno poslovanje,

Godišnja potreba za gotovinom utvrđuje se u zavisnosti od:

- Obaveza prema dobavljačima,
- Obaveze po osnovu plata . (Paunović B., str. 213)

RASHODI

- Troškovi sirovina i repromaterijala
- Troškovi plata
- Amortizacija
- Troškovi energenata
- Troškovi investicionog održavanja
- Troškovi marketinga
- i drugi.

PLATE

- Radno mesto
- Broj radnika
- Prosečnu mesečnu neto platu po radniku i
- Godišnji trošak plata. (Paunović B., Zipovski D., str. 213)

BILANS STANJA

- Vrednost imovine kojom raspolaže preduzeće
- Visina zaliha i potraživanja
- Iznos najlikvidnijih sredstava – gotovine
- Vrednost kapitala
- Visina obaveza
- Ročnost obaveza itd. (Barać S., str. 121)

POKAZATELJI RENTABILNOSTI

- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji aktivnosti
- Pokazatelji finansijske strukture
- Pokazatelji rentabilnosti i
- Pokazatelji tržišne vrednosti.

Primer izrade biznis plana turističke agencije Etno travel iz Beograda

Osnovni podaci o preduzeću:

Pun naziv preduzeća: Akcionarsko društvo turistička agencija Etnotravel

Skraćeni naziv preduzeća: Turistička agencija Etnotravel

Sedište: Pančevo

Adresa: Glavna ulica br. 5

Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo

Matični broj: //

Šifra i naziv delatnosti: 63300 - Delatnost putničkih agencija i slično

Broj zaposlenih: 4

Telefon: //

Faks: //

Godina osnivanja: 2012. **Banka:** Banca Intesa, Beograd

Rezime Biznis Plana

- Osnovni podaci o kompaniji koja donosi biznis plan:
- **Pun naziv kompanije:** Akcionarsko društvo turistička agencija Etnotravel
- **Adresa:** Glavna ulica br. 5 **Matični broj:** //////////////
- **Šifra delatnosti:** 63300
- **Osnovna banka:** Banca Intesa, Beograd
- **Podaci o biznis planu:**
- **Pun naziv biznis plana:** Biznis plan turističke agencije Etnotravel
- **Lokacija:** Pančevo
- **Cilj:** Osnivanje nove turističke agencije
- **Godina osnivanja:** 2012. **Banka:** Banca Intesa, Beograd

Predviđena ulaganja

R. b.	Ulaganja:	u evrima
1.	Osnovna sredstva	7.900
2.	Obrtna sredstva	10.000
	Ukupno:	17.900

Finansije

R.b.	Ulaganja:	u evrima
1.	Sopstvena sredstva	17.900
2.	Pozajmljena sredstva	
	Ukupno:	17.900

Očekivani poslovni rezultat u prvoj godini poslovanja

1.	Ukupan promet u evrima:	405.000
2.	Ukupan prihod u evrima	63.500
3.	Zaposlenost	4
4.	Vreme povratka uložениh sredstava u godinama	2,5 godina

Potreban broj zaposlenih radnika

R.b.	Radno mesto - funkcija	Broj radnika	Stručna sprema
1.	Direktor	1	VSS
2.	Komercijalista	1	VSS ili VŠS
3	Šalterski radnici	2	VŠS ili SSS

Ukupna primanja zaposlenih na godišnjem nivou

R.b.	Radno mesto - funkcija	Bruto plate u EUR
1.	Direktor	12.000
2.	Izvršni menadžer – formiranje programa	9.000
3	Šalterski radnici	9.600
	UKUPNO	30.600

Potrebna oprema

R.b.	Naziv	Količina	Cena u EUR
1.	Radni sto	4	800
2.	Ormar	2	500
3.	Stolice	4	400
4.	Računar – Pentijum	4	3.500
5.	Printer – Fax – Kopir	1	700
6.	UPS - APC BackUPS	1	100
7.	Priključak ADSL paket	1	80
8.	ISDN	1	150
9.	Telefon Panasonic – hibridni	1	200
10.	Telefon Panasonic – obični	3	70
11.	Telefonska centrala – 3 ulaza	1	400
	UKUPNO		6.900

Potrebni radovi

R.b.	Naziv	Cena u EUR
1.	Krečenje prostora	500
2.	Postavljanje parketa	500
	Ukupno	1.000

Poslovna sredstva

Osnovna sredstva

Za obavljanje planirane delatnosti, pored već postojećih uslova koje poseduje poslovni prostor, neophodna su i osnovna sredstva za rad, i to po specifikaciji sa cenom koštanja od 6.900 evra, kao i potrebni radovi na adaptaciji prostora od 1.000 evra.

Obrtna sredstva

Obrtna sredstva preduzeća su u iznosu od 10.000 EUR deponovana na posebnom računu kod Banke Intesa.

Ukupna primanja zaposlenih na godišnjem nivou

R.b.	Radno mesto – funkcija	Bruto plate u EUR
1.	Direktor	12.000
2.	Komercijalista	9.000
3	Šalterski radnici	9.600
	UKUPNO	30.600

- Očekivani promet i prihod u prvoj godini poslovanja

R.b.	Ukupan prihod od usluga po segmentima	Promet u EUR	Prihod u EUR
1.	Prihod od školskog turizma	200.000	30.000
2.	Prihod od grupnih putovanja	100.000	15.000
2.	Prihod od individualnog turizma	50.000	5.000
3.	Prihod od fakultativnih izleta	20.000	10.000
4.	Prihod od prodaje autobuskih i železničkih karata	20.000	2.000
5.	Prihod od prodaje osiguranja	15.000	1.500
	UKUPNO	405.000	63.500

- Planirani fiksni troškovi u prvoj godini poslovanja

R.b.	Fiksni troškovi na nivou godine	Iznos u EUR
1.	Bruto plate zaposlenih	30.600
2.	Zakup poslovnog prostora	3.000
3.	Struja,voda	500
4.	Grejanje	600
5.	Troškovi telefona	3.500
6.	Poštarina	100
7.	Kancelarijski materijal	1.300
8.	Održavanje i popravke	300
9.	Osiguranje radnika	200
10.	Službena putovanja	1.000
11.	Amortizacija	1.000
12.	Reprezentacija	300
13.	Ostali troškovi	500
14.	Troškovi promocije i izrade web sajta	2.000
15.	Računovodstvene usluge	1.500
	UKUPNO	46.400

- Početna projekcija bilansa stanja

AKTIVA			PASIVA		
rb R.b.	Elementi	Iznos EU	R.b.	Elementi	Iznos u EUR-ima
1 1.	Osnovna sredstva	7.900	1.		
2 2.	Obrtna sredstva	10.000	2.	Sopstveni kapital	17.900
	UKUPNO	17.900		UKUPNO	17.900

- Projekcija bilansa uspeha u prvoj godini poslovanja

R.b.	ELEMENTI	Iznos u evrima
I	PRIHODI	405.000
II	DIREKTNI RASHODI	341.500
III	BRUTO REZULTAT	63.500
IV	OSTALI RASHODI	
	1. Bruto plate	30.600
	2. Zakup poslovnog prostora	3.000
	3. Struja, voda, grejanje	1.100
	4. Amortizacija	1.000
	5. Održavanje i popravke	300
	6. Službena putovanja	1.000
	7. Troškovi reklame i izrade web sajta	2.000
	8. Ostali nespecificirani poslovi	7.400
	9. Porez na dodatnu vrednost ⁶⁹	9.686
V	REZULTAT	7.414
VI	POREZ NA DOBIT	741
VII	NETO REZULTAT	6.673

- Novčani tokovi (u evrima) u prvoj godini poslovanja

PRILIVI	422.900
I FINANSIJSKI PRILIVI	17.900
Emisija akcija	
Krediti	
II INVESTICIONI PRILIVI	
Prodaja osnovnih sredstava	
II PRILIVI IZ POSLOVANJA	405.000
Prodaja proizvoda	405.000
Naplata potraživanja	
ODLIVI	
I FINANSIJSKI ODLIVI	
Isplata dividendi	
Otplata kredita	
II INVESTICIONI ODLIVI	
Kupovina osnovnih sredstava	
Adaptacija poslovnog prostora	
III ODLIVI IZ POSLOVANJA	398.327
Isplata obaveza dobavljačima	341.500
Isplata troškova	46.400
Porez na dodatu vrednost ⁷⁰	9.686
Porez na dobit	741
NOVČANI TOK	6.673

- stopa prinosa na sopstvena sredstva

$$\frac{\text{Neto dobit}}{\text{Sopstvena sredstva}} = \frac{6.673}{17.900} = 37,3$$

Na osnovu pretpostavljenog povećanja neto dobiti po stopi od 10%, povraćaj uložениh sredstava vlasnika može se očekivati u periodu od 2,5 godine.